

OBSAH

Úvod	8
1 Rámcové vzdělávací programy	9
1.1 Definice a pojmosloví	9
1.2 Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	9
1.3 Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	13
1.4 Rámcový vzdělávací program pro gymnázia	14
2 Lesní pedagogika	17
2.1 Úvod do lesní pedagogiky	17
2.2 Lesní pedagogika v České republice a ve světě	18
2.3 Programy lesní pedagogiky	19
3 Cílové skupiny	21
3.1 Vývojové zákonitosti	21
3.2 Charakteristika vývoje a didaktické zásady při práci s cílovou skupinou	21
3.2.1 Předškolní věk – první dětství (3–6 let)	22
3.2.1.1 Chápání a utváření vztahu k přírodě	22
3.2.1.2 Shrnutí poznatků	23
3.2.2 Mladší školní věk – druhé dětství (6–11 let)	24
3.2.2.1 Chápání a utváření vztahu k přírodě	25
3.2.2.2 Shrnutí poznatků	26
3.2.3 Starší školní věk – puberta (11–15 let)	26
3.2.3.1 Chápání a utváření vztahu k přírodě	28
3.2.3.2 Shrnutí poznatků	29
3.2.4 Mládí – adolescence (15–20 let)	30
3.2.4.1 Chápání a utváření vztahu k přírodě	32
3.2.4.2 Shrnutí poznatků	32
4 Cíle výchovy a vzdělávání ve vztahu k EVVO	35
4.1 Obecné pojetí cíle ve výchově a vzdělávání	35
4.2 Práce s cíly	37
4.2.1 Shrnutí poznatků	39
4.3 Stanovení cílů lesní vycházky	40
4.3.1 Shrnutí poznatků	43
5 Bezpečnost při výukových akcích s dětmi v přírodě	45
5.1 Rizika a zásady pobytu v lesním prostředí	45
5.1.1 Na co si dát pozor a na co nezapomenout	46

6	Projektová výuka	52
6.1	Základní rozbor problematiky a pojmosloví	52
6.2	Výhody a nevýhody projektové výuky	54
6.3	Cíl výuky	55
6.4	Role učitele v projektové výuce	55
6.5	Postup plánování projektu	56
6.6	Hodnocení projektu	57
6.7	Shrnutí poznatků	59
7	Tvorba pracovního listu	62
7.1	Pracovní list	62
7.2	Příklad práce s pracovním listem	63
8	Didaktická hra	67
8.1	Podstata a význam hry	67
8.2	Formy her	68
8.3	Hra jako vyučovací metoda	70
8.4	Výběr, vedení a realizace her	71
8.4.1	Výběr hry	71
8.4.2	Realizace vlastní hry	74
8.4.2.1	Shrnutí poznatků	77
9	Příklady aktivit pro jednotlivé věkové skupiny	80
9.1	Mateřské školy	80
	Kterí ptáci u nás přezimují?	80
	Je sníh čistý?	81
	Poznáš roční období?	82
	Malý stopař	83
	Co je to hmyz a kde žije?	84
	Pexeso	86
	Poznáš barvu a tvar listů?	87
	Jelení pastva	88
	Slepá stonožka	89
	Kdo bydlí v lese?	90
	Umíš chodit poslepu?	91
	Barevná paleta	92
9.2	První stupeň základní školy	93
	Týmové smysly	93
	Pozoruj a pamatuj!	94
	Maskování	95
	Mluvicí strom	96
	Průzkum podle abecedy	96

Průzkum podle seznamu	97
Zkouška orientace	98
Jelení tlupa	99
Přírodní symfonie	101
Srnec	101
Společná mapa okolí	102
Přírodní imitace	103
Průzkum a popis 1 m ²	104
Zvířecí detektiv	104
Hádej, co jsme našli?	105
Lišky a myši	106
Jak roste žába?	107
9.3 Druhý stupeň základní školy	108
Klíč k určování	108
Na břehu a ve vodě	110
Lesy a kyslík	110
Jak klíčí semena?	112
Poznej vhodné stanoviště	113
Duha	114
Potravní řetězec	114
Potravní řetězec 2	116
Popletený les	117
9.4 Střední školy	118
Měření výšky stromu	118
Příklad výukového projektu	121
Přílohy	126
Textové přílohy	126
Obrázkové přílohy	131